

LITERASI MAKLUMAT

FOKUS

Latarbelakang

Definisi konsep

Ciri-ciri seseorang yang '*Information Literate*'

Mengapa literasi maklumat penting dan perlu

Model-model Literasi Maklumat

Keperluan Program Literasi Maklumat

Penutup

I. LATARBELAKANG

Zaman/Masyarakat Maklumat:

Nilai tinggi pada maklumat

Kemajuan dalam ICT

Persekitaran maklumat berubah dengan cepat daripada:

Cetak ke digital

Setempat ke antarabangsa

Selamat kepada tidak menentu

Tiada/kurang kepada terlalu banyak (*information explosion*)

Perkhidmatan ke '*self-service*'

"In this age, power accrues to those who can ride and guide the torrent of information available"

Michael Riordon and Lilian Hoddeson (1997)

II. DEFINISI – KONSEP

Sejak tahun 60'an pelbagai istilah:

Automasi Perpustakaan

Pengajaran Perpustakaan

Pengajaran Bibliografik

Pendidikan Pembaca

Tahun 90'an

Kemahiran Belajar

Pengajaran Kemahiran Maklumat

Literasi Maklumat

LITERASI

Keupayaan untuk membaca/dapat makna daripada perkataan.

LITERASI MAKLUMAT

Keupayaan mendapat makna daripada maklumat.

People trained in the application of information resources to their work.....

They have learned techniques and skills for utilizing the wide range of information tools as well as primary sources in molding information – solutions to their problems”

Paul Zurkowski

National Commission of Libraries and Information Sciences 1974.

INFORMATION LITERACY

The ability to find and use information - is the keystone of lifelong learning”

Keupayaan untuk mengakses menilai dan mengguna maklumat dari pelbagai sumber
Doyle,C(1994)

Apa dia akses?

Mengenalpasti keperluan

Bertanyakan soalan berhubung dengan keperluan

Mengenalpasti sumber maklumat

Menyediakan strategi pencarian

Mengesan maklumat –cetak dan *'technology-based'*

Apa dia penilaian?

Memilih dan menilai maklumat

Menentukan kewibawaan

Menentukan ketepatan dan kesesuaian

Mengenalpasti pandangan dan fakta

Buang maklumat salah/mengelirukan

Cipta idea bagi menggantikan maklumat salah/kurang tepat

Apa dia penggunaan?

Mengurus maklumat untuk aplikasi praktikal

Sepadukan maklumat baru dengan maklumat sedia ada

Aplikasi maklumat dalam pemikiran kritikal dan penyelesaian masalah

Komunikasi dan menggunakan maklumat dengan berkesan

Rumusan

Kemahiran Maklumat:

Keupayaan mendapatkan maklumat yang relevan sesuai dan berguna dengan berkesan dan cekap

Mengolah data kepada maklumat dan ilmu yang berguna untuk kepentingan sejagat dan dapat menyelesaikan masalah dan buat keputusan

III Ciri-ciri seseorang yang “Information-Literate”

Mengakses maklumat secara efisien dan berkesan.

Menilai maklumat secara kritis dan cekap.

Mengguna maklumat secara kreatif dan berkesan.

Berusaha mendapatkan maklumat berhubung dengan kepentingan pribadi, akademik dan kerjaya.

Menghargai dan seronok dengan bahan-bahan sastra dan penulisan kreatif.

Berusaha ke arah kecemerlangan dalam mendapatkan maklumat dan penjana ilmu.

Menyedari kepentingan maklumat dalam masyarakat demokratik.

Mengamalkan tingkahlaku yang baik (etika) berhubung dengan maklumat dan IT.

Mengambil bahagian secara berkesan dalam kumpulan bagi mendapatkan maklumat dan menjana ilmu.

Pelajar yang berjaya dalam “*information-rich and technology-based world of today and tomorrow*” adalah pelajar-pelajar yang ada:

Literasi Pembacaan – pembaca tekun dan berkebolehan

Literasi Teknologi – pengguna alat-alat teknologi yang canggih
pelajar yang terus belajar

Literasi Maklumat - pengurus maklumat

- pemikir yang kritis

- dapat berhubung dengan berkesan

- pengguna maklumat yang bertanggungjawab

IV. MENGAPA LITERASI MAKLUMAT PENTING DAN PERLU?

Polisi dan pembangunan negara

Membangunkan ekonomi berasaskan pengetahuan (k-ekonomi)

Memperkukuhkan pembangunan sumber manusia untuk menghasilkan tenaga manusia berpengetahuan

Kerajaan menghendaki seluruh rakyatnya mempelajari, memahami dan menguasai pengetahuan mengenai “*Information Technology*” (IT)

Perkembangan dalam KPM

- Matlamat Pendidikan Negara ialah melahirkan insan yang
- beriman, berakhlak mulia, berilmu, berterampilan dan sejahtera
- Konsep Pengajaran dan Pembelajaran Bestari yang berpusatkan pelajar dan dipermudahkan dengan bantuan ICT
- Pembangunan ICT dalam pendidikan

Kemahiran Maklumat perlu untuk

hidup dan bersaing dalam dunia dan ekonomi global yang terlalu bergantung kepada maklumat belajar berdikari secara beransur-ansur untuk menghayati konsep pendidikan seumur hidup
Penyumbang kepada pencapaian negara – K-Masyarakat dan K-Ekonomi

A NATION PREPARED

“People will not come to the workplace knowing all they have to know, but knowing how to figure out what they need to know, where to get it, and how to make meaning out of it.”

Thompson, Helen M and Henley, Susan A (2000)

V. MODEL-MODEL LITERASI MAKLUMAT

1981 -British Library Research Model (9 langkah)

1988 -Stripling and Pitts Research Process Model (10 langkah)

1994 -Kuhlthau Model of the Information Search Process (8 langkah)

1994 – The PLUS Model by Herring

1995 – Stripling Thoughtful Learning Style (7 langkah)

1996 – Eisenberg and Berkowitz “The Big Six Skills” mudah digunakan
Paling popular The Big Six Skills Model

Pendekatan/langkah Penyelidikan:

Menentukan Tugas/keperluan

1.1 Tentukan tujuan

1.2 Tentukan masalah, tanya soalan

1.3 Tentukan keperluan maklumat berhubung dengan masalah

1.4 Gambarkan dengan tepat skop sesuatu topik

1.5 Kaitkan dengan pengetahuan sedia ada

1.6 Buat gambaran/Peta minda

The Big Six Skills Model

Menstrategi proses mengesan sumber

2.1 Tentukan kepelbagaian sumber yang mungkin ada

2.2 Memahami bahawa bahan elektronik seperti Laman Web dan CDR adalah pelengkap kepada bahan cetak

2.3 Nilai dan pilih sumber yang mungkin sesuai mengikut keperluan
The Big Six Skills Model

Lokasi dan Akses

3.1 Mengesan sumber maklumat (fisikal dan intelektual)

3.2 Cari maklumat daripada sumber

- 3.3 Perlu ada kemahiran perpustakaan membaca, belajar dan ICT
The Big Six Skills Model
- 4. Mengguna Maklumat
 - 4.1 Terlibat secara aktif (membaca, mendengar, melihat, melayari Laman Web)
 - 4.2 Mendapatkan maklumat daripada sumber
 - 4.3 Perlu ada kemahiran membaca, menulis, belajar dan ICT
The Big Six Skills Model
- 5. Sintesis (sepadukan maklumat yang diperolehi daripada pelbagai sumber)
 - 5.1 Menyusun maklumat daripada
 - menguna bahan dengan gaya sendiri
 - guna "Critical-Thinking Skills"
 - 5.2 Menyampaikan maklumat
 - ubahsuai maklumat mengikut format penyampai
 - berkomunikasi dengan tepat, mengambilkira media, mesej dan penonton The Big Six Skills Model
- 6. Penilaian (kritis)
 - 6.1 Nilai keberkesanan produk kajian
 - 6.2 Nilai keberkesanan dan keefisienan proses penyelesaian masalah yang dijalankan

IV. APA YANG PERLU BAGI MELAKSANAKAN PROGRAM LITERASI MAKLUMAT DI SEKOLAH?

Kurikulum berpusatkan pelajar

Aktiviti-aktiviti penyelesaian masalah

Pengajaran dan Pembelajaran berasaskan sumber (RBL)

Pengajaran Kemahiran Berfikir secara Kritis dan Kreatif (KBKK)

Akses kepada kepelbagaian teknologi

Pengalaman pembelajaran secara '*hands-on*'

Kurikulum Bersepadu

Kolaboratif antara Penyelaras PSS dan Guru-guru matapelajaran

Bagaimana kita pastikan pelajar-pelajar kita 'Information Literate'?

Bagaimana boleh kita ajar mereka untuk menjadi pengguna ilmu yang berkesan?

Jawapan:

Rancang dan ajar Kemahiran Maklumat samada secara:

Kaedah Berasing (*Stand Alone Method*)

Kaedah Integrasi (dicadangkan kerana ia lebih berkesan)

VI. PENUTUP

Kemahiran maklumat perlu diajar secara bersepadu dalam matapelajaran:

dengan menggunakan pelbagai sumber di Pusat Sumber Sekolah Guru PSS perlu:

- kerjasama (*collaborate*) dengan guru-guru matapelajaran
- cari sumber untuk guru-guru dan pelajar-pelajar berhubung dengan pakar di seluruh dunia
- Menyediakan perkhidmatan dan kemudahan kemudahan teknologi yang diperlukan untuk mengakses maklumat bagi mewujudkan komuniti yang '*information literate*'
- Mendidik pelajar cara menguruskan sumber maklumat
- Tunjuk kepada pelajar cara melayari maklumat dari pangkalan data

AN INFORMATION LITERATE PERSON HAS "LEARNED TO LEARN"

An information-literate person follows steps or a path when learning new information.

Penghargaan: nota kursus Literasi Maklumat Zon Utara di PSPN Kedah.

Contoh persediaan mengajar menggunakan literasi maklumat hasil kerja peserta kursus literasi maklumat zon utara anjuran BTP Kumpulan 1

LESSON PLAN 1

THEME	MAN AND VARIETY OF LIVING THINGS
Topic	Interdependence Among Living Organisms And The Environment

Subject: Science

Form : 2

Times : 1 period

Learning Objectives:

Evaluating the interaction between living organism and the environment.

Learning Outcomes:

By the end of this lesson, students will be able to :

1. Knowledge
 - a. List the types of interactions among living organisms.
 - b. Explain the interactions among living organisms.
 - c. Explain the roles of producers, consumers and decomposers.
 - d. Combine a few food chains to construct a food web.
2. Skill
 - a. Using the encyclopedia index in order to get the information.
 - b. Use computerize information tools to locate information.
 - c. Evaluate information and determine its relevance in relation to a given information need.
3. Attitude
 - a. Students will improve their self confident during the process of gathering information.
 - b. Cooperation increases communication skills

Sourcers:

Encyclopedia, reference books, CD-ROM, journal.

COLLABORATIVE ACTIVITIES

Before the lesson, the teacher will discuss with the resources centre coordinator the:

1. Aims of activities.
2. Objectives of the lesson.
3. Available resources.
4. Use of the Big 6TM model.

1. Task Definition

1. Students will list down the types of interaction and explain the interactions among living organisms.
2. Students will identify the producer, consumer and decomposer in a food web.
3. The teacher will assist students in using the appropriate graphic organizer to support the task.

II. Information Seeking Strategies:

1. Students will brainstorm all the possible sources they can use to gain information on types of interaction and the component in a food web.
2. Students will select the best sources.
3. Teacher will guide the students to prioritize the sources needed.

End of Lesson 1

LESSON PLAN 2

THEME	MAN AND VARIETY OF LIVING THINGS
Topic	Interdependence Among Living Organisms And The Environment

Form : 2

Times : 2 period

Learning Objectives:

Evaluating the interaction between living organism and the environment.

Learning Outcomes:

By the end of this lesson, students will be able to :

1. Knowledge
 - a. List the types of interactions among living organisms.
 - b. Explain the interactions among living organisms.
 - c. Explain the roles of producers, consumers and decomposers.
 - d. Combine a few food chains to construct a food web.
2. Skill
 - a. Using the encyclopedia index in order to get the information.
 - b. Use computerize information tools to locate information.
 - b. Evaluate information and determine its relevance in relation to a given information need.
3. Attitude
 - a. Students will improve their self confident during the process of gathering information.
 - b. Cooperation increases communication skills

Sourcers:

Encyclopedia, reference books, CD-ROM, journal.

COLLABORATIVE ACTIVITIES

Before the lesson, the teacher will discuss with the resources centre coordinator the:

1. Aims of activities.
2. Objectives of the lesson.
3. Available resources.
4. Use of the Big 6TM model.

III. **Location And Access:**

In resource centre, the resource centre coordinator will help students to identify various resources available.

1. Guide students on how to seek information either in the reference, serial, media sections or the open rack.
2. Uses catalogue to locate best sources such as encyclopedia books or magazines.
3. After accessing the resources, students proceed to use the information found.

IV. **Use Of Information :**

1. Students will read, hear and view resources and take notes on information gathered.
2. The process of accessing information will be carried out in the resource centre.

End of Lesson 2

LESSON PLAN 3

THEME	MAN AND VARIETY OF LIVING THINGS
Topic	Interdependence Among Living Organisms And The Environment

Form : 2

Times : 2 period

Learning Objectives:

1. Evaluating the interaction between living organism and the environment.
2. Synthesizing the food web.

Learning Outcomes:

By the end of this lesson students will be able to :

1. Knowledge
 - a. List the types of interactions among living organisms.
 - b. Explain the interactions among living organisms.
 - c. Explain the roles of producers, consumers and decomposers.
 - d. Combine a few food chains to construct a food web.
2. Skill
 - a. Using the encyclopedia index in order to get the information.
 - b. Use computerize information tools to locate information.
 - b. Evaluate information and determine its relevance in relation to a given information need.
3. Attitude
 - a. Students will improve their self confident during the process of gathering information.
 - b. Cooperation increases communication skills

Sourcers:

Encyclopedia, reference books, CD-ROM, journal.

COLLABORATIVE ACTIVITIES

Before the lesson, the teacher will discuss with the resources centre coordinator the:

1. Aims of activities.
2. Objectives of the lesson.
3. Available resources.
4. Use of the Big 6TM model.

V. Synthesis

1. Students will list down the references or bibliography for the sources used.

2. Students choose a suitable method to present the information wether orally, using chart or diagram.
3. Students will give priority to neatness, ethics, spelling and grammar.

VI. **Evaluation**

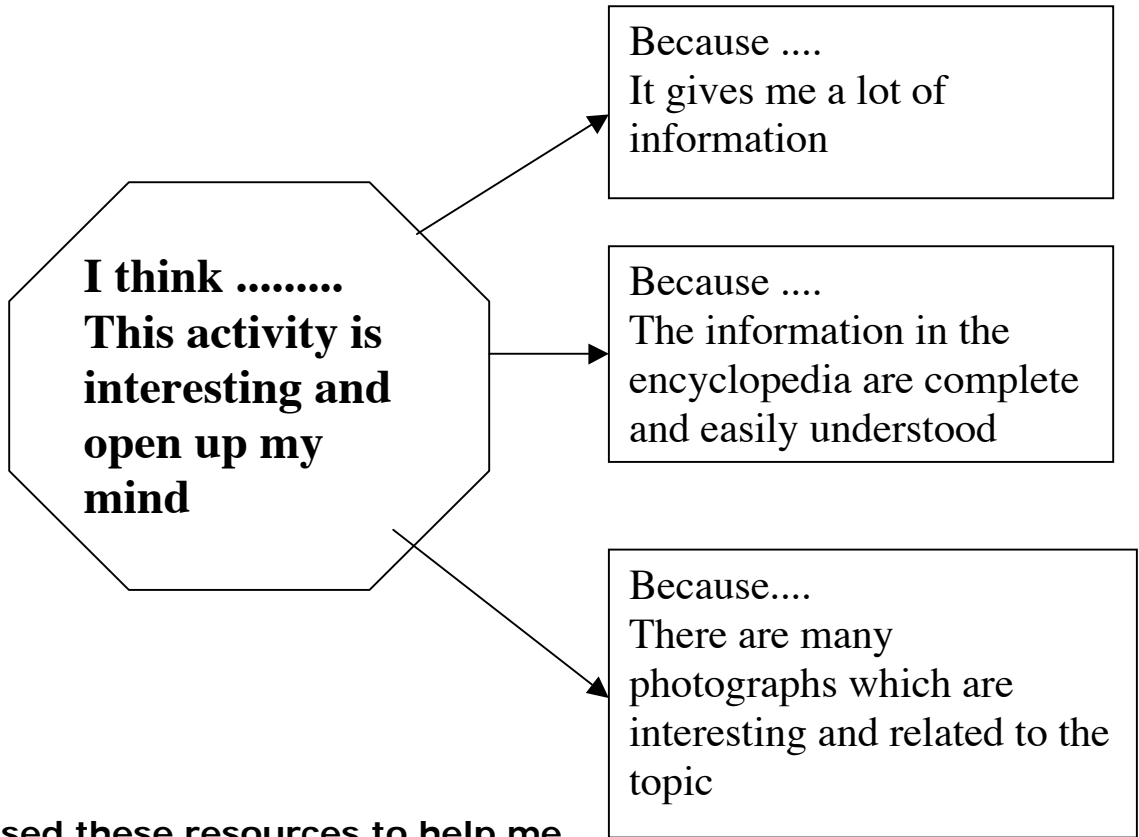
Students will fill in an assessment scoring-guide to evaluate their work.

End of Lesson 3

GRID 3

NAME :
FORM :

This is my opinion

I used these resources to help me

Title

Dewey No.

1. Animals (encyclopedia)

2. Cambridge Illustrated Thesaures of Biology. Anne & C. Gutteridge
574.03

3. Finding Food

Author

Prof. Dr. Yong Hoi Sen 030
574.03

Karen O' Callagh

Kate Londesborough 591.5